

# ЧОРНОБИЛЬ, ПОЛІТИКА, ЕКОНОМІКА

10 квітня у приміщенні Міністерства України з питань НС та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи відбулася ділова зустріч між представниками ядерної галузі України та Франції. В ній брали участь представники МНС України, науковці, журналісти.

Інститут ядерної безпеки та радіологічної охорони Франції вже кілька років співпрацює з українськими науковими закладами, котрі спеціалізуються у сфері ядерної безпеки, радіологічного захисту та радіоеколо-

гії у рамках двосторонніх угод або діяльності під егідою Європейського Союзу.

Зустріч будувалася за принципом: «Запитуйте — відповідаємо». Основний «удар» витримував заступник Міністра — начальник Адміністрації зони відчуження Володимир Холоша.

Він не раз, відповідаючи, звертав увагу гостей, що «проблема Чорнобиля — це не лише ЧАЕС, як вважається». До цього символічного поняття входить чимало компонентів. Не можна забувати про тих близько 2 мільйонів людей, котрі жи-

вуть на забрудненій землі. Їм потрібна допомога. І соціальний захист в чорнобильських проектах належить до пріоритетних. Проте на цей рік держава фінансуватиме його на суму 1 млрд. 812 млн. гривень, що становить 6% у бюджеті. А до цього життєвого проекту, пов'язаного з психофізичним комфортом людей, додаються і питання підтримання радіологічної обстановки, моніторинг, чиста вода, продукти тощо.

Стосовно експорту чистих продуктів з Франції В. Холоша сказав, що у нас нор-

# Чорнобиль, політика, економіка

Закінчення. Початок на стор. 1

мативи чистої продукції жорсткіші, аніж у Франції. Існує навіть певний парадокс — люди, які живуть на забрудненій території, віддають на продаж готові чисті продукти, а собі дозволяють користуватися тими, що мають радіоактивні погрішності.

Цікавило посланців з Франції питання дезактивації забруднених земель. На що депутат Верховної Ради України Володимир Яценко, апелюючи до цифр відповів, що обсяг капіталовкладень на цей процес знижується. Якщо у 1998 році сума визначалася у 360 млн. грн., то в 1999-му вона впала до — 180 млн. грн. Цей рік має всього 40 млн. гривень.

Заступник міністра уточнив, що дезактивація великих площ сьогодні визнана економічно не вигідною. У

процесі співбесіди на контрастах запитань і відповідей можна сформулювати дві тенденції, де політика щільно переплітається з етико-економічною компонентою, у центрі котрої «територія Чорнобиль», як вісь. Річ у тому, що якби ЧАЕС допрацювала всі свої ресурси, то Україна мала б 2 мільярди гривень прибутку.

Тому, коли звучить зустрічний посил про чорнобильський тиск України на Європу, то попри все зважуєш позиції із загальноустановленого у світі підходу — «що вигідно нам?» Політика, як «чистий продукт», розшифровується, за першоджерелом з грецької, як мистецтво керувати державою.

Тож і висновки в позиції «Чорнобильська проблема» з погляду і вигоди України —

справа політиків. Єдине на що можна послатися — мудре народне прислів'я: «Не вихлюпнути б разом з водою дитину». У 20-х роках англійський письменник Герберт Уелс, побувавши в Росії і вжахнувшись, написав твір «Росія в імлі». Потім пішла суперхвиля електрифікації. Україна потрапила під Дев'ятий вал, що наклав її хвилею Чорнобиля. Потім крах того, що шокувало Уелсса і за фактом — нині порогова ситуація з електро- та атомною енергетикою.

Депутат В. Яценко слушно говорив, мовляв, половина електроенергії на теплових станціях, а це нафта та вугілля. Шахти небезпечні, нафти не маємо. А якщо закрити ЧАЕС, то понад 6 тисяч спеціалістів залишаться без роботи.

Академік НАН України Вячеслав Шестопалов сказав, що спеціалісти згодні з тим, що в державі економічна криза, колапсує вугільна промисловість, обладнання на теплових станціях «на ладан дихає».

Торкались і питання мінімізації наслідків катастрофи, захоронення РАО та їх експорту, територій, що поволи повертаються до користування у народному господарстві, окремі із них через рік, а деяким доведеться чекати років із шістдесят.

Скоро лічильник почне нараховувати від 26 квітня 15-й рік. Нові обрії політичного, економічного, соціального співробітництва. Пріоритети. Однак все це не що інше, як продукт діяльності людини.

**Сусанна ЧЕРНЕНКО.**